

נמי בכמה וליכא בה מליקה. דאמר רב ששת: לדברי האומר יש מנחה בכמה — יש עופות בכמה. ואילו לדברי האומר אין מנחה בכמה — אין עופות בכמה!

ומבארין: מאי טעמא דמאן דאמר אין מנחה ועופות בכמה?

משום דנאמר בקרבנות שזבחו בכמה בהר סיני "ויזבחו זבחים שלמים", ודרשינן זבחים — ולא מנחות! זבחים — ולא עופות! ונתמעטו מנחות ועופות מבמה.

והדרין לקושיין: מאי שנא מליקת זר שאם עלתה לא תרד מקמיצת זר שאם עלתה תרד?

ומשנינן: אלא אימא משום הכי עדיפה מליקת זר שאם עלתה לא תרד ואילו קמיצת זר תרד, כי אין קידוש כלי שרת במנחה בכמה, הילכך לא ילפינן קמיצת זר במקדש מקמיצת זר בכמה, כי שאני קמיצת במה מקמיצת מקדש בכך שאפשר לקמוץ בכמה אפילו ממנחה שלא התקדשה בכלי שרת ולכן זר כשר בה, מה שאין כן במקדש, המנחה מתקדשת בכלי שרת ופסולה בזר. אבל במליקה, שאין בה חילוק בין המקדש לבמה, דבתרווייהו היא אותה המליקה, כיון דאשכחן שזר כשר למלוק בכמה, ילפינן מינה לענין זר שמלק במקדש, שאם עלתה

תניא כוותיה דרבי יוחנן: מלקה זר או מלקה כהן פסול, וכן הפיגול והנותר והטמא בעופות קדשים, אף על פי שאסורים באכילה ובהקרבה — אין מטמאין אבית הבליעה.⁽¹³⁾

אמר רבי יצחק: שמעתי שתי שתי שמועות: אחת אודות קמיצת מנחה על ידי זר, ואחת אודות מליקת עוף על ידי זר. ובשתי שמועות אלו נאמרו שתי הלכות. בשמועה אחת נאמר שאפילו אם עלתה על המזבח תרד ממנו, ובשמועה אחת נאמר אם עלתה לא תרד!

ולא ידענא באיזה מהם תרד ובאיזה לא תרד.

אמר חזקיה: מסתברא לומר, כי קמיצה שקמץ זר תרד, ואילו מליקה שמלק זר לא תרד.

והוינן בה: מאי שנא מליקת זר מקמיצת זר?

וכי תימא מליקה עדיפא משום דמליקת זר ישנה בכמה, דכשרה בה מליקת הזר ולפיכך חשיבא נמי במקדש שאם עלתה לא תרד, והרי קמיצה נמי ישנה בכמה בזר, ואמאי אם עלתה תרד?

וכי תימא, אין קרבן מנחה בכמה וממילא אין בה גם קמיצה, אם כן, הרי אין עופות

13. הר"מ בפסוה"מ [פ"ג הט"ו] כתב דהטעם שאין מטמאין בבית הבליעה הוא משום דהוי פסולם בקודש, ודייק מדבריו הגרי"ז בכתביו דאילולי היה פסולם בקודש היה בכוחו של פסולם לבטל את המליקה אע"פ שעשאה מתחילה כדין.

לעזרה בהכשר ונפסלה. ואכן זו שיטת רש"י בכמה מקומות לקמן פד א ולעיל כז ב, אך יעויין רש"י כת"י בד"ה הפיגול שכתב "בשעת מליקתו ראויין היו ולאחר מכאן נפסלו", ומשמע כפי' התוס' דפסולו בקודש הוא פסול של לאחר השחיטה.